

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ČETVRTAK, 25.AVGUST 2022.godine

RTS: Rak je dijagnoza koja menja život preko noći – Belhospis brine o pacijentima i njihovim porodicama

RTS: Manje abortusa nego ranije – jedan od razloga je i što žena u Srbiji ima u proseku 42 godine

BLIC: Napredna terapija za lečenje retkih bolesti uvoziće se u Srbiju, do sada se po nju odlazilo u inostranstvo

NOVOSTI: BEBA SKINUTA S RESPIRATORA: Devojčica stara šest dana zbog kovida na lečenju u Institutu za majku i dete

POLITIKA: Obezbeđeno više od 373.000 vakcina protiv sezonskog gripa

Rak je dijagnoza koja menja život preko noći – Belhospis brine o pacijentima i njihovim porodicama

Procene su da će tokom života jedan od pet muškaraca i jedna od šest žena oboleti od raka. "Belhospis" tim pruža besplatne, multidisciplinarnе usluge obolelima i članovima porodice, podršku u kućnim uslovima i u okviru dnevnog centra. Od februara meseca ušli su u pilotiranje projekta koji se tiče podrške deci.

Direktorka "Belhospisa" Vera Madžgalj kaže za RTS da su tokom prošle godine imali oko 350 do 400 porodica pacijenta kojima su pomogli i oko 800 članova porodica kojima su pružili psihosocijalnu podršku.

Pored toga porodicama pružaju i određeni materijal, invalidska kolica, antidekubitalne dušeke i trude se da unaprede kvalitet života porodica i obezbede njihovo bolje funkcionisanje.

Pomoćnik direktora "Belhospisa" Miodrag Bogičević ističe da svaka teška bolest pogađa ne samo pacijente već i najbliže srodnike.

"Članovi porodice su u ulozi neformalnih negovatelja neprepoznata kategorija i njima je potreban svaki vid podrške, praktična podrška, predah usluga, psihološka podrška", dodaje Bogičević.

Dnevni boravak za pacijente dobrog opšteg stanja

Direktorka "Belhospisa" Vera Madžgalj kaže da se dnevni centar nalazi u Malom Mokrom Lugu i da su korisnici onkološki pacijenti koji su dobrog opšteg stanja.

"Imaju besplatan prevoz i obrok, dođu pre podne, i onda imaju program usluga koji je njima namenjen. Nekada su usluge grupne a negde individualne i sa njima rade profesionalci, socijalni radnici, lekari, medicinske sestre, volonteri. Posle podne vraćaju ih naše negovateljice i vozači", objašnjava Madžgaljeva.

"Belhospis" postoji već 18 godina i čini ga osnovni multidisciplinarni tim, kako standardi palijativnog zbrinjavanja nalažu - lekari, medicinske setre, negovateljice, socijalni radnici, psiholog, osobe zadužene za duhovnu podršku i obučeni volonteri.

Pomoćnik direktora "Belhospisa" ističe da svaka osoba koja želi da pomogne može da se javi, obezbeđene su sve potrebne informacije i obuke za svakog volontera. Volonteri mogu da se angažuju direktno u radu sa pacijentima ili da pomognu u organizovanju humanitarnih događaja, a za profesonalce sa vremena na vreme imaju raspisane konkurse za posao.

Da bi se stupilo u kontakt sa ovom organizacijom dovoljno je da se pozove telefon Belhospis centra 3334-331 i zaposleni će uputiti dalje na članove tima.

Podrška najmlađima u najtežoj fazi bolesti

Direktorka "Belhospisa" naglašava da je ta organizacija od februara meseca ove godine ušla u pilotiranje projekta koji se tiče podrške deci.

"Mi smo licencirali tu uslugu i stalo nam je da napravimo modele usluga koje su neophodne za boravak dece u kući. Svrha projekta bi bila da omogućimo adekvatnu zaštitu i negu i podršku porodici kako bi dete što duže boravilo u kućnim okolnostima. Radićemo u saradnji sa institucijama sistema jer smatramo da kao organizacija koja radi u zajednici ne može to uraditi sama i da je važno da delujemo zajedno", ističe Vera Madžgalj.

"Belhospis" se godinama bavi edukacijom i profesionalaca i volontera i, to su akreditovane obuke za lekare, medicinske sestre, socijalne zaštite.

"Posebno bih istakao novine, jedna velika oblast koja je kod nas zapuštena je podrška u procesu tugovanja. Imamo dve akreditovane obuke, to je podrška deci i mladima u procesu tugovanja i podrška odraslim članovima porodice. Od nedavno imamo i e-obuke i onlajn testiranja koja su namenjena medicinskim sestrama", dodaje Bogičević.

Humanitarni bal "San letnje noći"

Sve usluge "Belhospisa" su besplatne i finansiraju se iz donacija. U Belom dvoru 10. septembra biće održan veliki humanitarni bal i to je jedan od najvećih socijalnih događaja gde se očekuje preko 300 gostiju

"Tema bala je "San letnje noći" a karte se mogu kupiti na poziv Belhospis centra", poručuje Vera Madžgalj.

Manje abortusa nego ranije – jedan od razloga je i što žena u Srbiji ima u proseku 42 godine

Gotovo 15 odsto žena u Srbiji imalo je barem jedan abortus, a posle toga skoro trećina žena nema dece. Prof. dr Ana Mitrović Jovanović, načelnica dnevne bolnice u "Narodnom frontu", kaže da se u toj klinici dnevno obavi tri do pet prekida neželjenih trudnoća, što je veliki napredak u odnosu na period od pre 15 ili 20 godina. Razlog za to, međutim, nije porast svesti, već starenje ženske populacije, ističe doktorica.

Prof. dr Ana Mitrović Jovanović, načelnica dnevne bolnice Ginekološko-akušerske klinike "Narodni front", kaže da poslednjih godina obavi manje od 1.000 prekida neželjenih trudnoća.

Razgovor Gordane Stijačić sa dr Anom Mitrović Jovanović

"Kada sam počinjala da radim, imali smo oko 50 ili 60 namernih prekida trudnoće dnevno, danas ih je značajno manje, 3-5 procedura na dan", kaže dr Mitrović Jovanović.

Tu promenu u statistici objašnjava time što smo kao populacija ostareli, a prosečna starost žene u Srbiji je danas 42 godine. Porastao je i broj neplodnih parova.

"Za to nije zaslužno to što bolje radimo u kontekstu promocije kontracepcije, nego je posledica toga što je više neplodnih parova i žene su ostarile", navela je doktorica.

Govoreći o rizicima do kojih dovodi abortus, doktorica Mitrović Jovanović navodi da su oni minimalni ako se uradi u prvih 10 nedelja trudnoće na mestu koje je za to sertifikovano. Međutim, jedan od pet slučajeva se ipak iskomplikuje, a jedna od pet žena kasnije može da ima problema sa sekundarnim sterilitetom i neplodnošću.

"Može i u samom trenutku abortusa da se iskomplikuje, da dođe do krvarenja, infekcije, povrede materice i onda moramo da idemo u operacionu salu i nekad izvadimo matericu da bismo zbrinuli porvedu, tada je ta devojka trajno onemogućena da bez surogat materinstva bude majka", ističe načelnica dnevne bolnice u "Narodnom frontu".

Ističe da je kondom jedini metod kontracepcije koji štiti od polno prenosivih bolesti, ali da bi uz njega trebalo koristiti spiralu ili pilulu. Takođe, napominje da bi tzv. pilulu za dan posle trebalo popiti što pre jer je najefikasnija kada se uzme u roku od 12-24 sata. Ipak, ako se ponovo ima nezaštićen odnos, nakon što je pilula popijena, može doći do trudnoće.

Napredna terapija za lečenje retkih bolesti uvoziće se u Srbiju, do sada se po nju odlazilo u inostranstvo

Izvršene su izmene Pravilnika o načinu kontrole kvaliteta lekova i medicinskih sredstava, kojim će biti omogućen uvoz naprednih terapija. To se odnosi na lekove za gensku terapiju, lekove za somatsku ćelijsku terapiju i lekove dobijene iz tkiva bioinženjeringom.

Sa spiska navedenog domaćoj javnosti najpoznatija je prva. Sinonim za ovu vrstu napredne terapije jeste zolgensma, terapija za spinalnu mišićnu atrofiju. Reč je o mnogo puta spomenutoj genskoj terapiji koja se dosad primala isključivo u inostranstvu i za koju je prikupljan basnoslovan novac.

Dakle, značaj uvedenih izmena u Pravilnik o načinu kontrole kvaliteta lekova i medicinskih sredstava ogleda se u otvaranju mogućnosti za uvoz genske i druge dve navedene terapije. To znači da će u jednom momentu u budućnosti genska terapija biti dostupna u granicama Srbije, te da će biti pokrivena sredstvima iz Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO). To dalje znači da su unete izmene Pravilnika zapravo početak kraja lečenja dece SMS-om, kako se o prikupljanje pomoći za lečenje u javnosti govori, piše Telegraf.

- Pravilnik je postojao od ranije, ali su u njega sad unete izmene koje omogućuju da se u jednom trenutku pokrene uvođenje genske terapije - rekla je predsednica Nacionalne organizacije za retke bolesti Srbije (NORBS) Olivera Jovović za Telegraf.rs, navodeći da su ove izmene u fokusu NORBS-a već duže vreme, te da su u Službenom glasniku objavljene 19. avgusta, otkada i stupaju na snagu.

Kako dodaje, problem sa Pravilnikom bio je u tome što je postojao uslov koji npr. genska terapija zbog svoje specifičnosti ne može da ispuni.

- Po jedan uzorak svake serije uvezene terapije morao je da se da na analizu - objašnjava ističući koja su ograničenja:

- Kod genske terapije to nije izvodljivo, jer se jednokratno koristi i pravi se po pacijentu, zavisno od kilaže i ostalog.

Dodaje i da je izmena uneta u članu 16a, te da je njime omogućen uvoz terapija za retke bolesti, ne samo za SMA.

- To je budućnost. Imamo najavu za izlazak bar još dve genske terapije u narednih godinu dana, tako da smo otvorili vrata svima kojima će sutra jedino rešenje biti genska terapija - kaže navodeći da je zolgensma od 2,5 miliona evra najpoznatiji, ne i jedni primer.

Prema njenim rečima, gensku terapiju mogu očekivati i oboleli od bulozne epidermolize, od koje boluju "deca leptiri", oboleli od ahondroplazije, tj. osobe izrazito niskog rasta, kao i pacijenti sa AADC deficijencijom.

- Budućnost je u genskim terapijama. Nismo se koncentrisali samo na zolgensmu kada smo razgovarali na temu problematike sa pravilnikom - ponavlja napominjući da su ovim stvoreni uslovi za uvoz napredne terapije: - A kad će biti dostupne u našoj zemlji, to je pitanje.

Objašnjava i šta je u osnovi te neizvesnosti.

- Sve terapije za retke bolesti su skupe. Ali genska je mnogo, mnogo skupa. Kod nas se budžet odobrava na godišnjem nivou za određeni iznos. Bilo koja genska terapija kada bi išla preko budžeta za retke bolesti, pojela bi ceo budžet - kaže uz napomenu da je prošlogodišnja procena NORBS-a da je za lečenje retkih bolest potrebno 12 milijardi bez genskih terapija, a da je budžet bio 3,7 milijardi dinara.

To, dalje objašnjava, znači i da je potreban mnogo veći budžet za lečenje obolelih.

- Ali ono što je naš cilj jeste da se napravi poseban budžet koji bi služio isključivo za genske terapije - kaže uz napomenu da se retke bolesti dijagnostikuju češće nego ranije (kada još nisu bile otkrivene), te da je veći i broj terapija za njihovo lečenje: - Bilo je manje dijagnoza koje su imale terapiju... To je nekako išlo. Sredstava je bilo i sredstva su rasla. Sada je sve više terapija i ta sredstva više, nažalost, nisu dovoljna.

Dodaje da planiranje sredstava otežava neažuriran registar obolelih od retkih bolesti.

- Imate u Srbiji koje nisu pisale nijednog pacijenta svog. Razumem, lekari imaju puno posla, to im je dodatno, to je posebna aplikacija u koju treba da unesu podatke, tu je problem. Ali poražavajuće je da u tom registru nisu ni oni koji se leče iz budžeta - objašnjava.

BEBA SKINUTA S RESPIRATORA: Devojčica stara šest dana zbog kovida na lečenju u Institutu za majku i dete

TEK rođena devojčica koja je zbog infekcije virusom korona u utorak iz GAK "Narodni front" transportovana u Institut za majku i dete, skinuta je juče s respiratora i verovatno će već danas biti prebačena na kovid-odeljenje, potvrđeno je juče u Institutu "Dr Vukan Čupić". Devojčica je rođena pre šest dana, a zbog infekcije koronom bila je intubirana, na kiseoniku. Juče oko podne je skinuta sa mašine za disanje, a iz Instituta su nezvanično potvrdili da su njeni vitalni parametri stabilni. Ovo svakako nije prvi slučaj infekcije koronom kod novorođenčadi, a imali smo već i bebe na respiratoru. U oktobru prošle godine u "Tiršovoj" su bile intubirane dve bebe koje su se zarazile po otpustu iz bolnice, u petom, odnosno desetom danu života. I u Dečjoj bolnici KBC "Dr Dragiša Mišović" trenutno s koronom leže najmlađa deca, starosti do mesec dana:

- Imamo 14 dece, svi s blagim simptomima kovida - kaže dr Olivera Ostojić, načelnik ove bolnice. To je sasvim mirna situacija. Pacijenti nam dolaze uglavnom iz "Tiršove" i Instituta za majku i dete, gde su bili zbog nečeg drugog, pa je usput otkrivena i infekcija virusom korona. Deca koju primamo od kuće su najmlađeg uzrasta, starosti do mesec dana i ona su hospitalizovana zbog uzrasta, a ne zbog eventualno težih simptoma. Trenutno nema ničeg dramatičnog, mesec dana nismo imali ni blage, a kamoli teže upale pluća kod dece. Uglavnom je prisutna samo blago povišena temperatura, u nekim slučajevima s dijarejom.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the website 'politika.rs' with the main headline: 'Obezbeđeno više od 373.000 vakcina protiv sezonskog gripa'. The article text includes: 'Direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić rekla je da će 373.360 vakcina protiv sezonskog gripa 1. oktobra biti dostupno građanima. Ona je za Televiziju Prva rekla danas da je reč o četvorovalentnoj vakcini protiv sezonskog gripa. Naglasila je i da Srbija raspolaže dovoljnim količinama svih antikovid lekova, te podsetila da je među prvim državama u svetu nabavljala te medikamente, prenosi Beta.'

On the right side of the page, there is a sidebar with a section titled 'МОЈ ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ' (My Life in Foreign Countries) and a Windows Update notification: 'Ponovo pokrenite da biste instalirali najnovije ispravke za Windows'.

Obezbeđeno više od 373.000 vakcina protiv sezonskog gripa

Direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić rekla je da će 373.360 vakcina protiv sezonskog gripa 1. oktobra biti dostupno građanima.

Ona je za Televiziju Prva rekla danas da je reč o četvorovalentnoj vakcini protiv sezonskog gripa.

Naglasila je i da Srbija raspolaže dovoljnim količinama svih antikovid lekova, te podsetila da je među prvim državama u svetu nabavljala te medikamente, prenosi Beta.

Kazala je i da ne postoji lek koji može da zameni vakcinu protiv kovida i apelovala na građane da se vakcinišu.